

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 23.12.1980, sp. zn. 1 To 72/80, ECLI:CZ:NS:1980:1.TO.72.1980.1

Číslo: 52/1981

Právní věta: Povinnost poskytnout potřebnou pomoc v zmysle § 207 odst. 1 Tr. zák. osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo sa u nej prejavujú príznaky vážnej poruchy zdravia, má každý, kto môže takúto pomoc poskytnúť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného. Kto spôsobil svojím predchádzajúcim konaním nebezpečenstvo smrti alebo vážnej poruchy zdravia, má osobitnú povinnosť odstrániť toto nebezpečenstvo a nezodpovedá podľa § 207 Tr. zák., ale za zavinený následok, ktorý z nebezpečenstva vznikol.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 23.12.1980

Spisová značka: 1 To 72/80

Číslo rozhodnutí: 52

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Neposkytnutí pomoci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 207 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 52/1981 sb. rozh.

Povinnosť poskytnúť potrebnú pomoc v zmysle § 207 odst. 1 Tr. zák. osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo sa u nej prejavujú príznaky vážnej poruchy zdravia, má každý, kto môže takúto pomoc poskytnúť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného.

Kto spôsobil svojím predchádzajúcim konaním nebezpečenstvo smrti alebo vážnej poruchy zdravia, má osobitnú povinnosť odstrániť toto nebezpečenstvo a nezodpovedá podľa § 207 Tr. zák., ale za zavinený následok, ktorý z nebezpečenstva vznikol.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 23. 12. 1980 sp. zn. [1 To 72/80.](#))

Najvyšší súd SSR zamietol podľa § 256 Tr. por. odvolanie obžalovaného P. M. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. júla 1980 sp. zn. 1 T 6/10.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 29. júla 1980 sp. zn. 1 T 6/80 bol obžalovaný J. D. uznaný za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 222 odst. 1, 2 Tr. zák. a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov preto, že 15. 8. 1979 asi o 22.15 hod. v Drahovciach na autobusovej zastávke pri kultúrnom dome pre predchádzajúce nedorozumenie v miestnom hostinci fyzicky napadol R. J. tak, že ho pästou udrel do tváre a keď poškodený spadol na zem, viackrát ho kopol do brucha, čím mu spôsobil roztrhnutie okružia tenkého čreva s následným krvácaním do dutiny brušnej; v dôsledku týchto poranení a neposkytnutia pomoci poškodený asi o 23.00 hod. na mieste činu zomrel.

Zároveň bol týmto rozsudkom obžalovaný P. M. uznaný za vinného z trestného činu neposkytnutia pomoci podľa § 207 odst. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 15. 8. 1979 asi o 22.15 hod. na tom istom mieste hoci videl, že obžalovaný J. D. spôsobil R. J. ťažké zranenie kopaním do brušnej časti tela, prejavujúce sa stenáním a chrčaním poškodeného, z miesta činu odišiel bez poskytnutia pomoci. Za tento trestný čin bol podľa § 207 odst. 1 Tr. zák. odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov v druhej nápravnovýchovnej skupine.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie krajský prokurátor do výroku o treste u obžalovaného J. D. a obžalovaný P. M.

Obžalovaný P. M. podal odvolanie proti výroku o vine a proti výške trestu. Uviedol, že na mieste činu zabraňoval obžalovanému D. v bití poškodeného a D. za použitia sily odviezol pred dom, kde býva. D. sa mu ešte aj vyhrážal, že ak sa vráti na miesto činu, stane sa mu to isté, čo poškodenému. Preto potom odišiel domov do Jelšového.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade odvolania obžalovaného P. M. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku a zistil, že odvolanie nie je odôvodnené.

Krajský súd zistil v súlade s výsledkami dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní, že obžalovaný P. M. 15. 8. 1979 asi o 22.15 hod. v blízkosti autobusovej zastávky pri kultúrnom dome v Drahovciach videl, ako J. D. spôsobil poškodenému ťažké zranenie kopaním do brucha, ktoré sa prejavilo chrčaním a stenáním poškodeného a bez toho, aby ťažko zranenému poskytol pomoc, z miesta činu odišiel.

Obžalovaný P. M. sa v uvedenom zmysle aj priznal, necítil sa však vinný z neposkytnutia pomoci R. J. preto, že zabraňoval J. D. v ďalších útokoch a odviezol ho z miesta činu preč. Na hlavnom pojednávaní sa vyjadril v tom zmysle, že si neuvedomil, že poškodený J. potrebuje ihneď lekársku pomoc. Tú istú obhajobu uviedol obžalovaný aj v odvolaní, ktoré podal proti rozsudku.

Najvyšší súd SSR je toho názoru, že krajský súd správne a v súlade so zákonom hodnotil konanie obžalovaného ako trestný čin neposkytnutia pomoci podľa § 207 odst. 1 Tr. zák. Uvedeného trestného činu sa dopustí ten, kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky vážnej poruchy zdravia, neposkytne potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného. Z toho vyplýva, že povinnosť poskytnúť potrebnú pomoc osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky vážnej poruchy zdravia, má zásadne každý, kto môže takúto pomoc poskytnúť ohrozenej osobe bez nebezpečenstva pre seba, alebo iného. Pritom nezáleží, aký je pôvod nebezpečenstva smrti alebo vážnej poruchy zdravia, do ktorého sa ohrozená osoba dostala (napr. konaním inej osoby, v dôsledku choroby a pod.).

Poškodený R. J. v dôsledku zranenia, ktoré mu spôsobil J. D., v čase keď obžalovaný M. od neho odchádzal, ležal na zemi, stonal, jaskal a chrčal. Asi o 45 minút potom v dôsledku vykrvácania zomrel. Obžalovaný M. videl, že zranenie mu spôsobil J. D., a to kopaním do brucha. Vzhľadom na

tieto okolnosti treba vyvodiť záver, že obžalovaný M. vedel, že poškodený javí príznaky vážnej poruchy zdravia, no i napriek tomu mu neposkytol pomoc, ale z miesta činu odišiel spolu s J. D. Pritom obžalovaný mohol pomoc poskytnúť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného. V súdenom prípade potrebnou pomocou na odvrátenie nebezpečenstva smrti alebo zlepšenia zdravotného stavu poškodeného, ktorý javil príznaky vážnej poruchy zdravia, bolo privolanie lekára alebo sanitného auta (podľa vyjadrenia znalcov lekárov bolo možné poškodeného pri včasnej lekárskej pomoci zachrániť).

Obžalovaný M. vzhľadom na neprítomnosť ďalších osôb na mieste činu a vzhľadom na pokročilý čas ťažko mohol predpokladať, že iné osoby poskytnú poškodenému potrebnú pomoc, a keď sám videl, akým surovým spôsobom J. D. proti poškodenému útočil, musel vedieť, že ohrozený je v nebezpečenstve smrti, resp. že ide o vážnu poruchu zdravia.

Nie je rozhodujúca ani obhajoba uvedená v odvolaní, že D. zabraňoval v útokoch proti poškodenému a že ho násilne odviedol z miesta činu. Vypočutím svedkov, ktorí ich stretli, jednak nebolo dokázané, že by J. D. nechcel sám po útoku na poškodeného z miesta činu odísť (išli spolu po ceste bez toho, že by D. viedol obžalovaného M., a ani sa medzi sebou nehádali) a na druhej strane obžalovanému M. nič nebránilo v tom, aby aspoň občanom, ktorých videl a stretol povedal, že neďaleko leží zranený človek, aby mu poskytli potrebnú pomoc. Nie je možné veriť ani tomu, že obžalovaný M. sa bál D., ktorý sa mu mal vyhrážať, že ak sa vráti na miesto činu, stane sa mu to isté ako poškodenému. V tom čase išlo o priateľov v podstate rovnako fyzicky vyspelých, D. mal 19 rokov a obžalovaný M. 24 rokov.